

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan sorularımın Anayasa'nın 98. ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İç Tüzüğü'nün 96. Maddesi gereğince Adalet Bakanı Sayın Yılmaz TUNÇ tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğini saygılarımla arz ederim.

Orhan Sümer

Adana Milletvekili

7 Nisan 2025 tarihinde 403 bin 60 olan cezaevindeki tutuklu ve hükümlü sayısı, yalnızca 50 gün içerisinde 13 bin 867 kişi artarak 2 Haziran 2025 itibarıyla 416 bin 927'ye ulaşmıştır. Bu sayı, Türkiye'deki 34 ilin nüfusunu aşmış durumdadır. Cezaevlerinin bu hızla dolmaya devam etmesi, hem infaz sisteminin sürdürülebilirliği açısından hem de temel insan hakları ve ceza adaleti ilkeleri açısından büyük kaygı uyandırmaktadır.

Özellikle pandemi döneminde uygulanan ve birçok mahkûmun tahliyesini içeren COVID Yasası'nın sona ermesinin ardından cezaevlerindeki yoğunluk dramatik şekilde artmıştır. Bu artış; sağlık, barınma, hijyen, personel ve güvenlik gibi birçok başlıkta ciddi yapısal krizlerin ortaya çıkmasına neden olabilecektir.

Bu Bağlamda;

1. 2 Haziran 2025 itibarıyla cezaevlerinde hükümlü ve tutuklu olarak bulunan kişi sayısının 416 bin 927'ye ulaştığı doğru mudur?
2. Söz konusu artışın gerekçesi nedir? 50 gün içinde yaklaşık 14 bin kişilik artışın nedenleri detaylı biçimde kamuoyuna açıklanacak mıdır?
3. Cezaevlerinin kapasite doluluk oranı nedir? Bu hızlı artış karşısında Adalet Bakanlığı yeni cezaevi inşaatı veya kapasite artırımı için bir planlama yapmakta mıdır?
4. COVID-19 pandemisi döneminde çıkarılan ve bazı hükümlülerin tahliyesine olanak tanıyan infaz düzenlemesinin sona ermesi, bu artışta etkili olmuş mudur? Eğer öyleyse, bu düzenlemenin devamı veya yenilenmesi gündemde midir?
5. Cezaevlerinde kişi başına düşen yaşam alanı, sağlık hizmeti, hijyen ve barınma koşulları açısından bu artışın yarattığı sorunların giderilmesi adına Bakanlığınızın attığı somut adımlar nelerdir?